

MALICK SIDIBÉ - .The Photographic I - Other Pictures: 07.10.2017 - 07.01.2018

Fotografie in de overtreffende trap in De Tijd on October 11th 2017

Fotografie in de overtreffende trap

Beeld van Malick Sidibé. © Malick Sidibé/The Photographic

Iedereen kan foto's nemen. Maar niet iedereen maakt van foto's kunst. In het S.M.A.K. in Gent toont 'The Photographic' hoe hedendaagse fotografen het medium een andere dimensie geven.

De tentoonstelling heet niet toevallig 'The Photographic'. Het fotografische in plaats van fotografie. Het is een statement van de curatoren Martin Germann en Tanja Boon. Ze tonen geen klassieke, een-dimensionale documentaire foto's, maar focussen op fotografen die in hun werk spelen met de grenzen van het medium en die vaak overschrijden. Fotografen die in de snelle wereld net de traagheid opzoeken en de verhouding tussen de camera en het object voortdurend exploreren. Subjectiviteit in plaats van objectiviteit. Fotografen die de fotografie heruitvinden.

Het klinkt misschien gewichtig, maar laat u er vooral niet door afschrikken. De tentoonstelling toont in verschillende zalen prachtige fotografie. De sterkte zit in de veelgelaagdheid van de foto's. Ze zijn het tegendeel van snelle snapshots. Ieder van de 20 fotografen heeft een ander verhaal. Het project bestaat uit twee delen. Het eerste, 'Other Pictures', loopt nu. Volgend jaar volgt deel twee. Wij selecteerden vijf fotografen.

1. Zanele Muholi

De Zuid-Afrikaanse Zanele Muholi toont de reeks 'Closer to my heart II' uit 2005. Tegen een vuurachtige gele achtergrond is er een langzame, intieme ontmoeting tussen twee vrouwen. Meer dan de contouren van het koppel zie je niet. Het is de suggestie die de beelden zo sterk maakt. De liefde is broos en kwetsbaar. Muholi is al jaren actief in de transgender- en holebigemeenschap. In Zuid-Afrika is dat niet zonder gevaar. Met haar foto's wil ze de stereotiepe beeldvorming over zwarte vrouwen doorbreken.

2. Wolfgang Tillmans

Een van de indrukwekkendste installaties is 'Chemistry Squares' van de veel gelauwerde Duitse fotograaf Wolfgang Tillmans. In 2000 won hij de Turner Prize, de meest prestigieuze Britse onderscheiding voor hedendaagse kunst. 'Chemistry Squares' bestaat uit 15 foto's die allemaal op een avond in 1992 werden genomen in de Londense nachtclub Chemistry. De foto's zijn klein en vierkant. Ze tonen details van zich amuserende partygangers. Tillmans suggereert veel beweging in de foto's, alsof het feestje nog bezig is.

3. Malick Sidibé

Een van de thema's op de tentoonstelling is het onderzoek naar de pose. Hoe worden mensen weergegeven? De vorig jaar overleden Malinese fotograaf Malick Sidibé was daar een meester in. In de jaren 60 evoceerde hij in zijn foto's de opgewekte sfeer in zijn land na de onafhankelijkheid in 1960. Hij trok naar het strand, naar feestjes, naar voetbalwedstrijden. De uitbundigheid van de Malinezen legde hij perfect vast. Later concentreerde hij zich meer op studiofotografie. Het maakte zijn foto's wat minder beweeglijk. Sidibé was in 1994 de grote ster van de eerste editie van 'Rencontres de Bamako', de biënnale van Afrikaanse fotokunst. Die opende voor hem de poorten naar Europa.

4. Jitka Hanzlova

Dierenfotografie kan best saai zijn. Niet zo bij de Tsjechische fotografe Jitka Hanzlova. Tussen 2007 en 2014 maakte ze een reeks over paarden. Haar verticale foto's zijn verbluffend, ze lijken soms schilderijen van de Vlaamse Primitieven. Hanzlova focust op een detail, op een aparte pose van een paard in een aparte kadrering. Ze zoekt de dunne lijn tussen verstilde schoonheid en ruwe dierlijkheid op. Ze moet een engelengeduld gehad hebben om het juiste shot te vinden.

5. Ahlam Shibli

De Palestijnse fotografe Ahlam Shibli mag een aparte zaal in het S.M.A.K. aankleden met haar foto's. Ze focust op het begrip 'thuis'. In haar geval gaat het vooral om het verlies van een thuis en het gevecht daartegen. Daarmee krijgen haar foto's een politieke lading. Heel mooi is de reeks die ze maakte met behulp van het Ramallah Municipality Archive. Ze maakte nieuwe foto's van oude negatieven van familiekiekjes.

'The Photographic - Other Pictures' loopt tot 7 januari in het S.M.A.K in Gent.

www.smak.be